

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις»

Α. Με το πρώτο κεφάλαιο του υπό εξέταση νομοσχεδίου (άρθρα 1 έως 5) εισάγεται μια σειρά ρυθμίσεων που αφορούν συνολικά τις ανεξάρτητες αρχές οι οποίες προβλέπονται από το Σύνταγμα μετά την αναθεώρηση του 2001. Το δεύτερο κεφάλαιο του νομοσχεδίου (άρθρα 5 έως 9) τροποποιεί και συμπληρώνει διατάξεις του νόμου 2190/1994, και αναφέρεται σε ειδικότερα θέματα που αφορούν τις προσλήψεις στον δημόσιο τομέα. Στο τρίτο κεφάλαιο (άρθρα 10 έως 11) ρυθμίζονται επίσης θέματα που σχετίζονται με τις προσλήψεις, ενώ το τέταρτο κεφάλαιο (άρθρα 12 επ.) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το ΑΣΕΠ και άλλα ειδικότερα θέματα.

Η πρώτη παρατήρηση επί του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι ότι ουσιαστικά αποτελείται από δύο, εντελώς διακριτού περιεχομένου, μέρη, ένα για τις ανεξάρτητες αρχές και ένα για τα θέματα προσλήψεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο νομοσχέδιο συναντάται δύο φορές άρθρο με τίτλο «τελικές και μεταβατικές διατάξεις» (άρθρα 5 και 20), στο τέλος του κάθε μέρους. Χωρίς να τίθεται θέμα δυσαρμονίας προς το Σύνταγμα, από νομοτεχνική άποψη θα ήταν ίσως ορθότερο εάν το κάθε μέρος αποτελούσε αντικείμενο ξεχωριστού νομοσχεδίου, ιδίως διότι το πρώτο μέρος αποτελεί και εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο.

Το πρώτο μέρος του νομοσχεδίου αναφέρεται αποκλειστικά και μόνον στις υπό του Συντάγματος προβλεπόμενες ανεξάρτητες αρχές, δηλαδή τον Συνήγορο του Πολίτη, το ΑΣΕΠ, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και τη μέλλουσα να συσταθεί αρχή προστασίας του απόρρητου της επικοινωνίας κατ' άρθρο 19 παρ. 2 Συντ. Έτσι, επέρχεται και στο επίπεδο της κοινής νομοθεσίας, μετά από

2

εκείνο του Συντάγματος, σαφής διαχωρισμός των διάφορων ανεξαρτήτων αρχών που έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν, ενδεχομένως, μελλοντικά σε δυο κατηγορίες: τις – πέντε τον αριθμό – συνταγματικά προβλεπόμενες και όλες τις άλλες. Με δεδομένες τις σημαντικές διαφορές του νομικού καθεστώτος που διέπει τις δύο αυτές κατηγορίες ανεξαρτήτων αρχών (συνταγματική προστασία, τρόπος εκλογής μελών, ιδιόμορφος κοινοβουλευτικός έλεγχος, δυνατότητα ενδοστρεφούς δίκης κ.ά.), θα έπρεπε ίσως να αντιμετωπισθεί μελλοντικά και το ενδεχόμενο ορολογικής διαφοροποίησης των δύο κατηγοριών.

Β. Παρατηρήσεις επί των κατ'ιδίαν διατάξεων

I. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 Νσχ είναι νομοτεχνικά περιττό και νομικά κενό περιεχομένου. Αφ' ενός μεν επαναλαμβάνει ρητή συνταγματική διάταξη (άρθρο 101Α παρ. 3), αφ' ετέρου δε αναφέρεται σε θέμα εσωτερικής λειτουργίας της Βουλής που μπορεί να ρυθμισθεί μόνον με τον Κανονισμό της Βουλής.

II. Ζήτημα δημιουργείται και με το ακριβές ρυθμιστικό περιεχόμενο της παραγράφου 1 του άρθρου 3 Νσχ, το οποίο περιγράφει, με γενικό τρόπο, τα προσόντα των μελών των ανεξαρτήτων αρχών. Η διάταξη αυτή κατ'αρχήν, άραγε, ως μεταγενέστερη, των αναλόγων ρυθμίσεων που προβλέπονται ήδη στους ιδρυτικούς νόμους των αρχών και δεν ταυτίζονται κατά περιεχόμενο με αυτή; Στο άρθρο 16 του ν. 2472/1997, πχ., ο οποίος μεταξύ άλλων ιδρύει την αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προβλέπεται συγκεκριμένα η επαγγελματική – ακαδημαϊκή ιδιότητα ορισμένων από τα μέλη της Αρχής. Καταργείται η ειδικότερη αυτή ρύθμιση από τις διατάξεις του – μεταγενέστερου αλλά και γενικότερου – υπό εξέταση νομοσχεδίου; Δεδομένου ότι οι εκτελεστικοί του Συντάγματος νόμοι δεν έχουν διαφορετική τυπική ισχύ από τους άλλους νόμους που ψηφίζει το νομοθετικό όργανο, πρέπει να καταφύγουμε στις γενικές αρχές ερμηνείας του δικαίου και να δεχθούμε ότι ο ειδικότερος νόμος κατ'αρχήν κατ'αρχήν του γενικότερου, έστω και νεότερου. Με αυτήν όμως την ερμηνευτική λογική, η παράγραφος 1 του άρθρου 2 Νσχ παραμένει κενή ρυθμιστικού περιεχομένου. Πάντως, με την παρ. 9 του άρθρου 5 Νσχ, «από τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται κάθε άλλη αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη».

III. Σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 6 του άρθρου 3 Νσχ, όπως αυτή τροποποιήθηκε στη Διαιτητική Επιτροπή, η αποδοχή της παραίτησης ή η έκπτωση λόγω τελεσίδικης καταδίκης των μελών των αρχών γίνεται με υπουργική απόφαση η οποία εκδίδεται εντός δέκα πέντε ημερών «από τη

κοινοποίηση σε αυτόν (ενν. τον αρμόδιο Υπουργό) της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής». Πουθενά όμως, στο νόμο δεν προβλέπεται τέτοια διαδικασία ενημέρωσης της Διάσκεψης των Προέδρων (πχ. κοινοποίηση σε αυτήν τυχόν καταδικαστικής απόφασης) ούτε και στον Κανονισμό της Βουλής υπάρχει τέτοια αρμοδιότητα (πχ. έκδοση απόφασης για την αποδοχή της υποβαλλομένης δήλωσης παραίτησης και στη συνέχεια κοινοποίηση στον Υπουργό). Άλλωστε, κατά γενικό κανόνα, η δήλωση παραίτησης υποβάλλεται στο διορίζον όργανο, εν προκειμένω δηλ. στον αρμόδιο Υπουργό κατ' άρθρο 3 παρ. 2 Νσχ.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2002

Ο εισηγητής επιστημονικός συνεργάτης
Στέφανος Ι. Κουτσομπίνας
 Επίκ. Καθηγητής Νομικής Θράκης

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
 Στέλιος Ν. Κουσούλης
 Επίκ. Καθηγητής Νομικής Αθηνών

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
 Αντώνης Μ. Παντελής
 Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
 Ο Πρόεδρος
 Καθηγητής Κώστας Μαυριάς